

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТОМАТОЛОГІЇ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «РІВНЕНЬСКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ»
РІВНЕНЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗБІРНИК

тез наукових робіт учасників V всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною
участю:

«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СТОМАТОЛОГІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ»

07-08 лютого 2024 року

Рівне
2024

Зміст

АНАЛІЗ ОДОНТОГЛІФІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗМИКАЛЬНОЇ ПОВЕРХНІ КОРОНОК ВЕЛИКИХ КУТНИХ ЗУБІВ У ОСІБ ЧОЛОВІЧОЇ ТА ЖІНОЧОЇ СТАТІ.....	8
АНАЛІЗ ОДОНТОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ КОРОНОК ВЕЛИКИХ КУТНИХ ЗУБІВ ЗАЛЕЖНО ВІД СТАТІ ІНДИВІДУМА	12
АНАЛІЗ ПОШИРЕНOSTІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ	16
АНАЛІЗ РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЗГІДНО ДАНИХ ЛІТЕРАТУРИ	18
АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ПЛАСТМАС ГАРЯЧОГО МЕТОДУ ПОЛІМЕРИЗАЦІЇ ДЛЯ ЗАМІЩЕННЯ ДЕФЕКТІВ ЗУБНИХ РЯДІВ В ОРТОПЕДИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ.....	22
АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСЬ ПОВЕРХНЕВИХ М'ЯЗІВ ПЕРЕДНЬОЇ ШИЙНОЇ ДІЛЯНКИ У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ РІЗНОГО ВІКУ.....	29
БІОМІМЕТИКА В СУЧАСНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ	34
БРУКСИЗМ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ.....	37
ВИВЧЕННЯ ВМІСТУ У КРОВІ МАРКЕРІВ ДИСФУНКЦІЇ ЕНДОТЕЛІУ СУДИН У ОСІБ, КОТРІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ЗАСОБИ ДЛЯ НАГРІВАННЯ ТЮТЮНУ ІЗ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ТКАНИН ПАРОДОНТА.....	40
ВИКОРИСТАННЯ АДГЕЗИВНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ ЗНІМНИХ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	45
ВПЛИВ ВЕЙПІНГУ НА ЗДОРОВ'Я РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ	50
ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННИХ СИГАРЕТ НА ОРГАНІЗМ І СЛИЗОВУ ОБОЛОНКУ ПОРОЖНИНИ РОТА	53
ВПЛИВ СТАТЕВИХ І ГЕНДЕРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ НА ПОШИРЕНІСТЬ ТА КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ	57
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗУБНИХ ПАСТ НА СТАН ПОРОЖНИНИ РОТА У ПІДЛІТКІВ ЗІ ШКІДЛИВОЮ ЗВИЧКОЮ ПАЛІННЯ	63
ВПЛИВ ТЮТЮНОПАЛІННЯ НА ЗМІНИ МІКРОБІОТИ СЛИНИ І СТАН СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я	70
ГІГІЄНА ПОРОЖНИНИ РОТА У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ ПЕРЕЛОМІВ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ.....	74
ГІГІЄНА РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ В РОЗУМІННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: АНАЛІЗ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	78
ГІГІЄНА РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ ТА ЗНІМНИХ ОРТОПЕДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ: МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ	82

ГІГІЄНА РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ ТА ЗНІМНИХ ОРТОПЕДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ: МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Курило Володимир Олександрович

*аспірант кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології,
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна*

Король Дмитро Михайлович

*д.мед.н, професор,
завідувач кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології,
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна*

Актуальність:

Для виявлення негативних впливів на біосистему порожнини рота пацієнтів, які користуються будь-якими конструкціями зубних протезів, існує багато клініко-лабораторних методів діагностики та корекції стану гігієни порожнини рота та її мікробіоти. В стоматології є велика кількість індексів для визначення стану гігієни ротової порожнини. Серед них: Федорова-Володкіної, Silness-Loe, Green- 23 Vermillion, Рамфьорда та інші. Більшість із них не можна використати в пацієнтів, які користуються конструкціями зубних протезів, особливо знімними, через відсутність певних груп зубів.

Тож, для визначення найбільш ефективних методів раціональної гігієни порожнини рота в даній категорії пацієнтів необхідна об'єктивне оцінювання її гігієнічного стану. Використання загальноприйнятих методів визначення гігієнічного стану порожнини рота в даній категорії пацієнтів доволі утруднене внаслідок значної втрати зубів.

Більшість авторів, лікарів-стоматологів-ортопедів, у своїх дослідженнях акцентують увагу на питанні стану індивідуальної гігієни ротової порожнини після ортопедичного стоматологічного лікування. Значною мірою цей аспект розкритий у роботах, присвячених дентальній імплантації, із зазначенням, що гігієна зубів, імплантатів і супраструктур істотно впливає на стабільність і прогноз

тривалості функціонування ортопедичних стоматологічних конструкцій. Зокрема, за даними індексного контролю, широко досліджувався стан періімплантатних тканин пацієнтів.

Отже, об'єктивне індексне оцінювання гігієнічного стану ротової порожнини в цілому, знімних зубних і щелепно-лицевих ортопедичних стоматологічних конструкцій зокрема, є досить актуальним. У спеціальній науковій та навчально-методичній літературі питання об'єктивного індексного оцінювання гігієнічного стану порожнини рота розкрито досить повно, особливо в практиці стоматології дитячого віку, а широко не розкрито в практиці ортопедичної стоматології при використанні незнімних ортопедичних стоматологічних конструкцій та досить різнопланово і суперечливо при об'єктивному оцінюванні даного показника у хворих, що користуються знімними ортопедичними стоматологічними конструкціями. Але актуальність останнього аспекту не викликає сумнівів у професійному середовищі клініцистів ортопедичного стоматологічного профілю. З метою профілактики патологічних процесів, що виникають після накладання знімних ортопедичних конструкцій на опорні тканини протезного ложа та подальшої їх експлуатації пацієнтом, у динаміці клінічних спостережень важливе швидке і зручне, об'єктивне і точне оцінювання гігієнічного стану порожнини рота в цілому та знімних ортопедичних конструкцій зокрема з використанням різних гігієнічних індексів. Вищезгадані аспекти у своїй сукупності слугували основою для написання даної роботи, присвяченої аналітичному огляду існуючих об'єктивних методів оцінювання гігієнічного стану знімних ортопедичних стоматологічних конструкцій.

Мета:

Вивчити та проаналізувати наявні об'єктивні методи оцінювання гігієнічного стану знімних зубних та складних зубощелепних ортопедичних стоматологічних конструкцій.

Зубні протези, як і зуби, також можуть накопичувати зубний наліт, мати зовнішню деформацію та обчислюватися багато в чому так само, як і природні тканини ротової порожнини. Протягом років пропонувалися різні методи як виявлення, так і кількісного визначення наявності зубного нальоту.

Результати:

Сьогодні поширеним є визначення стану гігієни порожнини рота в пацієнтів, які користуються протезами (в тому числі знімними) за допомогою проби Шиллера-Писарева 1965 року, але власне стан знімного протезу не оцінюється належним чином [1]. Ця методика була удосконалена, але застосовувалася вона переважним чином для оцінювання стану слизової оболонки порожнини рота навколо ендосальних імплантатів.

Серед інших способів діагностики гігієни порожнини рота відомі: методики визначення неприємного запаху з ротової порожнини (галітозу): органолептична, інструментальна, з використанням тест-систем [2]. Індекс рівня гігієнічних знань, (С. Б. Улітовський, 2006), має лише одне з десяти питань щодо знімного протезування, що є недостатнім для його об'єктивності. Інші індекси включали лише оцінку базисів знімних протезів. Клінічні індекси гігієни, що одночасно б давали інформацію про стан тканин протезного ложа, базису знімного протеза, язика, не розроблені. Тому дослідження стану ротової порожнини до початку користування будь-якими зубними протезами, вважаємо актуальним для своєчасної корекції порушень гігієнічного стану та запобігання переходу процесу в стан хвороби. При користуванні зубними конструкціями під та на базисі знімного протеза і також на поверхні незнімних конструкцій скупчуються: зубний наліт, тверді відкладення, залишки їжі – усе це спричинює посилене розмноження бактерій [3]. Із продовженням терміну використання знімних конструкцій зубних протезів, мікроорганізми з'являються ще й у шарах самого базису знімного протеза (незнімні конструкції

з пластмас, кераміки не досліджувались) а продукти їхньої життєдіяльності руйнують поверхню базису протеза [3,4]. Особливості мікробіоценозу в пацієнтів із зубними протезами створюють усі умови для порушення гігієни ротової порожнини. Поряд із тим дослідження та пропозиції, які дають змогу діагностувати рівень стану гігієни рота на основі мікробіологічного пейзажу слизової оболонки чи аналізу слини є, але досліджень, щодо запобігання ускладненням, які можуть виникають при порушенні мікробіоценозу ротової порожнини на початку користування зубними протезами практично немає. Значна кількість праць, які стосуються лише виявленню грибів роду *Candida* при різних ускладненнях використання знімних протезів.

Нами виокремлені і виділені наступні найпоширеніші методи оцінювання гігієни ротової порожнини та знімних зубних протезів, які широко застосовуються у практичній стоматології [5] :

- *Індекс забрудненості зубним нальотом поверхонь протеза — індекс Budtz-Jørgensen & Knudsen index (1977);*
- *R. Schubert i U. Schubert (1979)– Prosthesis hygiene index (PHI);*
- *Індекс зубного нальоту знімного протеза — Індекс Abelson (1981p.);*
- *Індекс оцінювання наявності зубного нальоту на поверхні повних знімних протезів (Ausberger i Elahi index) 1982p.;*
- *Індекс визначення зубного нальоту на поверхні повного знімного протеза — індекс Tarbet. Індекс Tarbet (1982);*
- *E. Ambjornsen et al. (1982);*
- *Індекс McCabe et al. (1995);*
- *S.S. Jeganathan et ol. (1996) запропонували власний метод оцінювання гігієнічного стану знімних зубних протезів за повної відсутності зубів, шляхом модифікації індексу Tarbet;*

- *Індекс визначення зубного нальоту на поверхні повних знімних протезів — індекс Quigley-Hein у модифікації Keng et al. (1996);*
- *Індекс гігієни зубного протеза - Denture Hygiene Index (DHI, WEFERS) (2013);*
- *Т.М. Михайленко зі співавторами (2013) запропонували виконувати клінічне оцінювання стану порожнини рота в осіб зі знімними конструкціями зубних протезів на підставі інтегрального показника гігієни порожнини рота (ІПГПР);*
- *Борисенко А. В. зі співавторами (2014) запропонував комбінований індекс оцінки гігієнічного стану порожнини рота в пацієнтів літнього віку з недостатньою кількістю зубів та імплантатами, що включає оцінку тканин пародонта, імплантатів, знімних протезів, язика;*
- *Індекс зубного нальоту на знімному зубному протезі ASKD-DPI — DENTURE PLAQUE INDEX (ASKD-DPI — ALMAS, SALAMEH, KUTKUT, AND DOUBALI-DENTURE PLAQUE INDEX, 2015). Оцінка тотальної протезної пластини верхньої та нижньої щелеп за Almas, Salameh, Kutkut, and Doubali;*
- *Індекс визначення зубного нальоту на поверхні повних знімних протезів — індекс Quigley-Hein у модифікації Palenik et al. (2016);*
- *Індекс чистоти зубного протеза - DENTURE CLEANLINESS INDEX (DCI) (2016).*

Висновки:

Останніми роками пошук нових способів та індексних методів оцінювання триває. Науковці стоматологи-ортопеди шукають нові способи діагностики гігієнічного стану тканин порожнини рота, зубних рядів та конструкцій зубних протезів, розробляють нові діагностико-лікувально-реабілітаційні системи гігієни ротової порожнини, як важливої складової профілактики ускладнень у осіб із знімними протезами.

Література

1. Svrakov D. Klinichen test za diagnostika i kontrol na lechenieto na hemoragichna i smesena forma parodontoza s yod-kaliev-yodom / D.Svrakov, Yu.Pisarev // Stomatologiya. - 1963. - #4. - S. 4-10. in Bulgarian
2. Янішен І. В. Галітоз як проблема клінічної стоматології: частота і тяжкість у пацієнтів на етапах ортопедичного лікування / І. В. Янішен, О. С. Масловський // Медицина сьогодні і завтра. – 2015. – №1 (66). – С. 126-130.
3. Оцінка стану гігієни ротової порожнини за наявності в ній ортопедичних конструкцій при застосуванні різних гігієнічних засобів / Макеев В. Ф., Пришляк В. Є., Брицька В. С. [та ін.] // Матер. III (X) з'їзду Асоціації стоматологів України. – Полтава : «Дивосвіт», 2008. – С. 405-406.
4. Михайленко, Т. М. Клінічне вивчення та взаємозв'язок стану гігієни ротової порожнини з іншими складовими зубощелепної системи у осіб із знімними конструкціями зубних протезів / Т. М. Михайленко, М. М. Рожко // Український стоматологічний альманах. – 2011. – № 6. – С. 57-63.
5. Курило В.О. Динаміка розвитку об'єктивних індексних методів оцінювання гігієнічного стану знімних зубних протезів / В.О. Курило, Д.М. Король // Сучасна стоматологія . – 2023. – № 6. – С. 30-44.